

[Forsvarsministeren.]

cen i Wien om gensidige og balancerede styrkereduktioner, MBFR, er konkrete eksempler på denne tendens.

Det må konstateres med tilfredshed, at der er opnået visse resultater på det politiske område. Fremskridt med hensyn til den militære side af afspændingen har imidlertid ikke hidtil kunnet konstateres. Forhandlingerne om gensidige styrkereduktioner i Wien har således stået på i over 3 år, uden at direkte resultater kan påvises. Ikke desto mindre tillægger regeringen disse forhandlinger den største vægt. Alene det forhold, at de to alliancers medlemslande her kan mødes til åbenhjertige drøftelser, er et skridt i den rigtige retning.

Men dette forhold alene ændrer naturligvis ikke den sikkerhedspolitiske situation i Europa. I den tid, disse forhandlinger har været ført, har Warszawa-pagten fortsat med at øge sine væbnede styrkers kapacitet, navnlig i kvalitativ henseende, over hele det militære spektrum. Ud fra en realistisk vurdering ligger hele den østlige militære opbygning langt ud over, hvad der skønnes rimeligt i forsvarsøjemed. Udviklingen i den østlige militære kapacitet betragtes da også med bekymring af NATO. Jeg vil dog bemærke, at jeg ikke i øjeblikket vurderer sandsynligheden for en aggression over for NATO-området, herunder det danske område, som nærliggende.

På den anden side mener jeg ikke at kunne se bort fra, at der her er tale om vurderinger af noget så umåleligt og så hurtigt foranderligt som andres hensigter. Det er ikke ansvarlig politik at lukke øjnene for en udvikling, der i værste fald på længere sigt yderligere kunne forrykke balancen i Europa på afgørende vis.

Jeg må også pege på, at mønsteret i verdenspolitikken i de seneste år har vist sig langt mere omskifteligt end hidtil. Årsagerne hertil er mange. Eksempelvis kan nævnes spørgsmålet om udnyttelse af havets ressourcer, handels- og forsyningsproblematikken samt forholdet til udviklingslandene. Det indebærer ikke nødvendigvis, at Danmarks sikkerhedsmæssige stilling vil blive forværret, men kan dog føre til, at de vesteuropæiske samfund kan blive mere udsatte for pression end tidligere.

Det må derfor konkluderes, at usikkerhedsmomenterne for den vestlige verden er blevet flere. Sammenfattende er det dog regeringens vurdering, at den sikkerhedspolitiske situation for Danmark og for den alliance, hvoraf vi er

medlem, i det store og hele må anses for uændret i forhold til det tidspunkt, da 1973-forsvarsforliget blev indgået, men at der er tendenser til en udvikling i det generelle styrkeforhold mellem øst og vest, der på lidt længere sigt kunne begunstige den østlige part. Der er således på baggrund af den nævnte udbygning af Warszawa-pagten militære kapacitet på så at sige alle områder intet, der taler for, at NATOs, herunder Danmarks, forsvarsindsats reduceres over de kommende år.

Den nugældende forsvarsordning bygger som bekendt på det forlig, der i 1973 blev indgået mellem 4 af 5 i folketinget værende partier. Bag forliget stod således et stort flertal i folketinget. Forsvarsforliget af 1973, der bl. a. indebar betydelige personelreduktioner, har gennem forligets indhold i øvrigt muliggjort en fortsat forbedring af forsvaret i den forløbne del af forligsperioden. Dette angår bl. a. beredskab og mobiliseringsstyrke samt – og navnlig – forberedelsen til modtagelse af forstærkninger og forbedringer af materiel. Et vigtigt led i forliget var fastsættelsen af de økonomiske rammer for forsvarets virksomhed og en fortsættelse af reguleringen for løn- og prisudviklingen.

Den forløbne del af den nuværende forligsperiode har imidlertid vist, at der er behov for justeringer på visse områder. I den såkaldte Forsvarschefskitse 1975, der er sendt til folketingets forsvarsudvalg, peger forsvarschefen på behovet for mere personel, større fleksibilitet på personelområdet samt yderligere forbedringer af materiellet. På personelområdet anføres det, at vanskelighederne med at opretholde den nødvendige aktivitet er blevet forstærket af arbejdstidsnedsættelsen i 1974. De tjenesteområder, der her især er ramt, er områder, hvor der forekommer døgtjeneste eller tjeneste i væsentligt omfang uden for den normale arbejdstid.

I forbindelse med de spørgsmål, der er stillet af forsvarsudvalget, herunder de samråd, jeg har haft med udvalget, er forsvarschefens ønsker vedrørende personeljusteringer blevet konkretiseret. Forsvarsudvalget har også modtaget nærmere oplysninger om forsvarschefens ønsker om materielanskaffelser i den kommende 10 års periode. Derfor kan man nu ikke uden videre, som fru Litten Hansen for et øjeblik siden gjorde, sige, at folketinget er blevet forholdt oplysninger, for der er givet en lang række oplysninger.